

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาเรื่อง “การประเมินพื้นความรู้และพฤติกรรมกาปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์ ในการปฏิบัติวิชาชีพของพยาบาลใหม่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลใหม่

ตอนที่ 2 การศึกษาพื้นความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ และพฤติกรรมกาปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์ของพยาบาลใหม่ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามและจากแบบสังเกตพฤติกรรมของพยาบาลใหม่

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ และพฤติกรรมกาปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์ของพยาบาลใหม่

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกาปฏิบัติเพื่อป้องกันตัวเองจากการติดเชื้อเอดส์ของพยาบาลใหม่ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามและจากการสังเกตพฤติกรรมของพยาบาลใหม่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลใหม่

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของพยาบาลใหม่จำแนกตาม อายุ สถานภาพสมรส และแผนกที่ปฏิบัติงาน

สถานภาพส่วนบุคคลของพยาบาลใหม่	จำนวน (N=38)	ร้อยละ
1. อายุ 21 ปี	1	2.63
อายุ 22 ปี	11	28.94
อายุ 23 ปี	14	36.84
อายุ 24 ปี	11	28.94
อายุ 28 ปี	1	2.63
2. สถานภาพสมรส		
โสด	37	97.37
คู่	1	2.63
3. แผนกที่ปฏิบัติงาน		

สถานภาพส่วนบุคคลของพยาบาลใหม่	จำนวน (N=38)	ร้อยละ
อายุรกรรม - ศัลยกรรม	24	63.16
อุบัติเหตุ -ฉุกเฉิน	1	2.63
สูติกรรม	6	15.79
เล็ก	3	7.89
ผู้ป่วยหนัก	4	10.53
4. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในการพยาบาลผู้ติด เชื้อเอดส์และผู้ป่วยโรคเอดส์		
- ไม่เคย	4	10.53
- เคย	34	89.47

จากการศึกษา แสดงให้เห็นว่าพยาบาลใหม่มีอายุระหว่าง 21-28 ปี ส่วนใหญ่อายุ 23 ปี จำนวนร้อยละ 36.84 รองลงมาคือ อายุ 24 ปี และอายุ 22 ปี มีจำนวนเท่ากัน ร้อยละ 28.94 และต่ำสุดมี อายุ 21 ปี และ 28 ปี มีจำนวนเท่ากัน ร้อยละ 2.63 สถานภาพสมรส ส่วนใหญ่เป็นโสด ร้อยละ 97.37 การปฏิบัติงานส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในแผนกอายุรกรรม-ศัลยกรรม ร้อยละ 63.16 รองลงมาคือแผนกสูติกรรม ร้อยละ 15.79 และปฏิบัติงานในแผนกอุบัติเหตุ-ฉุกเฉินน้อยที่สุด ร้อยละ 2.63 ตามลำดับ สำหรับเรื่องของประสิทธิภาพในการดูแลผู้ติดเชื้อเอดส์และผู้ป่วยเอดส์ พบว่า ส่วนใหญ่จะมีประสิทธิภาพในการดูแลผู้ติดเชื้อเอดส์และผู้ป่วยเอดส์ร้อยละ 89.47

ตารางที่ 4   ประสิทธิภาพของพยาบาลใหม่ในการดูแลผู้ติดเชื้อเอดส์ และผู้ป่วยเอดส์

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
< 1 เดือน	5	13.16
1 - 6 เดือน	1	2.63
> 6 - 12 เดือน	24	63.16
ไม่บอกระยะเวลา	4	10.53

จากการศึกษาพบว่า พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ มีประสิทธิภาพในการดูแลผู้ติดเชื้อเอดส์และผู้ป่วยเอดส์ เป็นระยะเวลา 6-12 เดือน ร้อยละ 63.16 รองลงมา มีประสิทธิภาพในการดูแลผู้ติดเชื้อเอดส์และผู้ป่วยเอดส์ ไม่ถึง 1 เดือน ร้อยละ 13.16

ตารางที่ 5 แหล่งต่าง ๆ ที่พยาบาลใหม่ได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

ข้อมูลส่วนบุคคลของประชากร	จำนวน (N=38)	ร้อยละ
จากการศึกษาในหลักสูตร	33	86.84
จากการศึกษาจากตำรา วารสาร เอกสาร	33	86.84
จากการประชุมวิชาการ สัมมนา	23	60.54
จากการอบรม	3	15.79

จากการศึกษา พบว่า พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ จากการศึกษาในหลักสูตร ตำรา วารสาร เอกสารต่าง ๆ ร้อยละ 86.84 รองลงมาคือ ได้รับความรู้จากการประชุมวิชาการ การสัมมนา ร้อยละ 60.54 แหล่งความรู้ที่ได้รับน้อยที่สุดคือ จากการจัดอบรม ร้อยละ 15.79

ตารางที่ 6 ความต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของพยาบาลใหม่

ข้อมูลส่วนบุคคลของประชากร	จำนวน (N=38)	ร้อยละ
ไม่ต้องการ	-	-
ต้องการให้มีการอบรมในหลักสูตร	9	23.68
ต้องการให้มีการประชุมวิชาการหรือการ สัมมนาเป็น ครั้งคราว	15	39.47
ต้องการข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ใหม่ๆ	12	31.57
ต้องการวิธีการอื่นๆ - ฉายภาพยนตร์	2	5.26

จากการศึกษา พบว่า พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ มีความต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ จากการประชุมวิชาการ หรือ การสัมมนาเป็นครั้งคราว ร้อยละ 39.47 รองลงมาต้องการได้รับ ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ใหม่ๆ ร้อยละ 31.57

ตอนที่ 2 การศึกษาพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ และพฤติกรรม การปฏิบัติ เพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์ของพยาบาลใหม่ที่ได้จากการออกแบบสอบถาม และจากการสังเกตพฤติกรรม

ตารางที่ 7 จำนวน และร้อยละของพยาบาลใหม่ จำแนกตามคำตอบที่ถูกต้องและคำตอบที่ผิดเกี่ยวกับความรู้เรื่อง โรคเอดส์

ข้อ	ความรู้เรื่องโรคเอดส์	ตอบถูกร้อยละ N (%)
1.	องค์การอนามัยโลก (WHO) คาดคะเนจำนวนผู้ป่วยเอดส์ทั่วโลกในปี ค.ศ. 1994 จะมีจำนวน 1,100,001-1,200,000 คน	14 (36.84)
2.	องค์การอนามัยโลก (WHO) คาดคะเนจำนวนผู้ติดเชื้อเอดส์ในปี ค.ศ. 1994 จะมีจำนวนประมาณ 20 ล้านคน	1 (2.63)
3.	โรคเอดส์คือโรคติดเชื้อรีโทรไวรัสที่ทำให้ภูมิคุ้มกันบกพร่องทำให้เกิดโรคติดเชื้อต่าง ๆ ซึ่งไม่เกิดในคนปกติและรุนแรงจนทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิต	32 (84.21)
4.	โรคเอดส์สามารถติดต่อได้จากทางเลือดมากที่สุด	38 (100)
5.	สถิติของกระทรวงสาธารณสุขพบว่า ผู้ติดเชื้อเอดส์ในประเทศไทยส่วนใหญ่ติดเชื้อจากการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายรักสองเพศ	16 (42.11)
6.	การมีเพศสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อทำให้มีการแพร่กระจายของเชื้อโรคเอดส์สู่บุคคลอื่น ได้มากที่สุด	38 (100)
7.	เซลล์ของร่างกายชนิด T. helper cells มีความจำเพาะต่อการติดเชื้อเอดส์มากที่สุด	28 (73.68)
8.	อาการหรือการตรวจพบว่าบุคคลนั้นกำลังป่วยเป็นโรคเอดส์ คือ การตรวจพบแอนติบอดีคือเชื้อและพบ Kaposi's Sarcoma เมื่ออายุยังน้อย	3 (7.89)
9.	บุคคลที่ได้รับเชื้อเอดส์ระยะที่ 1 และยังไม่มีอาการสามารถตรวจพบเชื้อไวรัส HIV หลังการติดเชื้อนาน 6 สัปดาห์	16 (42.11)

ข้อ	ความรู้เรื่องโรคเอดส์	ตอบถูกร้อยละ N (%)
10.	ลักษณะของมะเร็งที่พบได้บ่อยในผู้ป่วยโรคเอดส์ คือ Kaposi's Sarcoma	19 (50)
11.	ในระยะของเอดส์เต็มขั้นผู้ป่วยจะมีอาการของโรคติดเชื้อฉวยโอกาสและการติดเชื้อโรคระบบทางเดินหายใจ	34 (89.47)
12.	ผู้ป่วยที่มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ประมาณร้อยละ 20 จะกลายเป็นเอดส์เต็มขั้นในระยะเวลา 5 ปี	22 (57.89)
13.	ผู้ป่วยโรคเอดส์มักเสียชีวิตจากการติดเชื้อระบบทางเดินหายใจมากที่สุด	30 (78.95)
14.	อาการที่น่าสงสัยว่าบุคคลจะป่วยเป็นโรคเอดส์ ได้แก่ มีไข้โดยไม่ทราบสาเหตุมากกว่า 3 เดือน อุจจาระร่วงเรื้อรังนานเกิน 1 เดือน และต่อมน้ำเหลืองที่คอ รักษารื้อ และขาหนีบโตนานเกิน 2 เดือน	20 (52.63)
15.	บุคคลที่น่าสงสัยว่าจะป่วยเป็นโรคเอดส์ ได้แก่ ชายหนุ่มติดยาเสพติดป่วยเป็น P. Cystis carinii	13 (34.21)
16.	การตรวจวินิจฉัยเพื่อยืนยันการติดเชื้อเอดส์ในกรณีที่ผลเลือดขั้นต้น พบว่า มีแอนติบอดี คือ การตรวจ Western blot	33 (86.84)
17.	ยา AZT ที่ใช้ในการรักษาโรคเอดส์ จะยับยั้งการทำงานของ เอ็นไซม์ rever transcriptase	28 (73.68)
18.	เหตุผลที่ทำให้การผลิตวัคซีนป้องกันโรคเอดส์ยังไม่ประสบความสำเร็จ คือ ไวรัสสามารถกลายพันธุ์ (mutate) ได้เรื่อย ๆ	34 (89.47)
19.	การช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอดส์ในหญิงอาชีพอีสานเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพของร่างกายและจิตใจและควบคุมโรคที่เหมาะสมคือการวางแผนร่วมกับหน่วยงานอื่น เพื่อจัดหางานให้ทำและให้ความรู้	27 (71.05)
20.	คำแนะนำเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอดส์จากการมีเพศสัมพันธ์ที่ดีที่สุดสำหรับบุคคลทั่วไปคือ ไม่ควรสำส่อนทางเพศ	16 (42.11)

ข้อ	ความรู้เรื่องโรคเอดส์	ตอบถูกร้อยละ N (%)
21.	การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อเอดส์ทางเลือดที่ควรปฏิบัติในโรงพยาบาลขณะนี้ คือ การให้ความรู้แก่บุคลากรเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรค	28 (78.68)
22.	การปฏิบัติที่ถูกต้องในการทำลายเชื้อโรคเอดส์ในสิ่งคัดหลั่งจากผู้ป่วยโรคเอดส์เพื่อป้องกันการแพร่กระจายโรค คือ ใช้ Chlorox 0.5% นาน 30 นาที - 1 ชั่วโมง แล้วนำไปเผาหรือฝัง	7 (18.42)
23.	วิธีการทำลายเชื้อเอดส์สำหรับอุปกรณ์ที่เป็นโลหะ ที่สะดวกและประหยัด คือ การต้มในน้ำเดือดนาน 30 นาที	16 (42.11)
24.	น้ำยาทำความสะอาดพื้นห้องที่เปื้อนเลือดหรือเสมหะของผู้ป่วยโรคเอดส์ที่นิยมมากที่สุด คือ โซเดียมไฮโปคลอไรด์ 0.1%	3 (7.89)
25.	เชื้อโรคเอดส์สามารถมีชีวิตอยู่ในอุณหภูมิห้องนานเป็นชั่วโมง	34 (89.48)
26.	โรคเอดส์เป็นโรคติดต่อที่ต้องแจ้งความพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2533 เมื่อท่านพบผู้ป่วยโรคเอดส์ในส่วนภูมิภาคต้องแจ้งคณบดีแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ในส่วนกรุงเทพมหานครต้องแจ้งผู้อำนวยการอนามัยกรุงเทพมหานคร	25 (65.79)
27.	ทารกที่เกิดจากมารดาที่เป็นโรคเอดส์ไม่ควรกินนมแม่เลย	33 (86.84)

จากการศึกษา พบว่า พยาบาลใหม่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์มากที่สุดเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในข้อที่ว่า โรคเอดส์สามารถติดต่อทางเลือดได้มากที่สุด และการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อทำให้มีการแพร่กระจายของเชื้อเอดส์สู่บุคคลอื่นได้มากที่สุด จำนวนผู้ตอบถูก ร้อยละ 100 รองลงมา คือ เรื่องของลักษณะของเชื้อไวรัสเอดส์ โรคเอดส์และการดูแลรักษาในข้อที่ว่า ในระยะเอดส์เต็มขั้นผู้ป่วยมักจะมีอาการของโรคติดเชื้อฉวยโอกาสและโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ เหตุผลที่การผลิตวัคซีนป้องกันโรคเอดส์ยังไม่ประสบความสำเร็จ คือ ไวรัสสามารถกลายพันธุ์ได้เรื่อย ๆ และเชื้อไวรัสเอดส์สามารถมีชีวิตอยู่ในอุณหภูมิห้องนานเป็นชั่วโมง โดยมีจำนวนผู้ตอบถูก ร้อยละ 89.48 และข้อที่มีจำนวนผู้ตอบถูกน้อยที่สุดคือ เรื่องของอุบัติการณ์ของโรค ในข้อที่ว่าองค์การอนามัยโลก (WHO) คาดคะเนจำนวนผู้ติดเชื้อเอดส์ในปี ค.ศ. 1994 ว่ามีจำนวนประมาณ 20 ล้านคน มีจำนวนผู้ตอบถูก ร้อยละ 2.63

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของพยาบาลใหม่จำแนกตามระดับพื้นความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

ระดับความรู้เกี่ยวกับ โรคเอดส์	จำนวน	ร้อยละ
สูง	6	15.79
ปานกลาง	27	71.05
ต่ำ	5	13.16
$\bar{x}$	16.03	
SD	2.21	

จากการศึกษาพบว่า พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับปานกลาง คือ มีจำนวนร้อยละ 71.05 รองลงมาคือ มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับสูง ร้อยละ 15.79 และมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับต่ำสุด จำนวนร้อยละ 13.16

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของพยาบาลใหม่ จำแนกตามพฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอส

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ปฏิบัติทุกครั้ง N (%)	ปฏิบัติบางครั้ง N (%)	ไม่ได้ปฏิบัติ N (%)	ไม่มีกิจกรรม N (%)
1. การสวมถุงมือ				
1.1. ถีดยา	2 (5.26)	25 (65.79)	11 (28.95)	
1.2. เจาะเลือด	16 (42.11)			3 (7.89)
1.3. ดูดเสมหะ	35 (92.11)			3 (7.89)
1.4. ให้สารน้ำหรือให้เลือด	18 (47.37)	11 (28.95)	1 (2.63)	
1.5. ทำแผลหรือตัดไหม	18 (47.37)	5 (13.16)	1 (2.63)	1 (2.63)
1.6. เย็บแผล	18 (47.37)	1 (2.63)		19 (50.00)
1.7. อาบน้ำ (bed bath) ให้ผู้ป่วย	31 (81.58)	5 (13.16)	1 (2.63)	1 (2.63)
1.8. Tracheostomy care	24 (63.16)		2 (5.26)	12 (31.58)
1.9. สวมปีสสาวะ	36 (94.74)		1 (2.63)	1 (2.63)
1.10. สวมองจาระ	36 (94.74)	1 (2.63)	1 (2.63)	
1.11. Colostomy care	29 (76.32)		1 (2.63)	8 (21.05)
1.12. ตั้งเครื่องมือ	33 (86.84)	1 (2.63)	2 (5.26)	2 (5.26)
1.13. ปฏิบัติการช่วยชีวิตผู้ป่วย	12 (31.58)	19 (50.00)	1 (2.63)	6 (15.79)
1.14. ช่วยเหลือแพทย์ในการเจาะ อวัยวะต่างๆ เพื่อการตรวจวินิจฉัย	28 (73.68)	3 (7.89)	1 (2.63)	6 (15.79)
1.15. ทำความสะอาดอวัยวะสืบ พันธุ์ภายนอกหรือเปลี่ยนผ้าอนามัย	30 (78.95)	5 (13.16)		3 (7.89)
1.16. สวมถุงมืออย่างถูกต้องเพื่อ ปฏิบัติการพยาบาลทุกอย่างในแต่ละ วัน		1 (2.63)	37 (97.37)	
1.17. แข่ถุงมืออย่างที่ใช้แล้วใน น้ำยาฆ่าเชื้อ	27 (71.05)	7 (18.42)	4 (10.53)	

พฤติกรรมกาปฏิบัติ	ปฏิบัติทุกครั้ง N (%)	ปฏิบัติบางครั้ง N (%)	ไม่ได้ปฏิบัติ N (%)	ไม่มีกิจกรรม N (%)
2. การทำคลอดและดูแลทารก				
2.1. ทำคลอดฉุกเฉินโดยไม่สวมถุงมือ		1 (2.63)	4 (10.53)	33 (86.84)
2.2. สวมถุงมือ ผ่ากันเปื้อนกันน้ำ แวนตาและรองเท้าหุ้มข้อในการทำคลอดปกติ	3 (7.89)		4 (10.53)	31 (81.58)
2.3. สวม mask ขณะทำคลอดเพื่อป้องกันน้ำทุนหัวกระเด็น	3 (7.89)	2 (5.26)	1 (2.63)	32 (84.21)
2.4. ดูแลทารกที่มารดาติดเชื้อเอสเช่นเดียวกับทารกทั่วไป	7 (18.42)		5 (13.16)	26 (68.42)
3. การล้างมือ				
3.1. ล้างมือหลังจากถอดถุงมือ	38 (100.00)			
3.2. แช่มือในน้ำยาเคมีหลังจากถอดถุงมือ	3 (7.89)	7 (18.42)	28 (73.68)	
3.3. ล้างมือด้วยน้ำธรรมดา	1 (2.63)	24 (63.16)	13 (34.21)	
3.4. ล้างมือด้วยน้ำและสบู่	19 (50.00)	19 (50.00)		
3.5. ล้างมือด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ (antiseptic)	2 (5.26)	24 (63.16)	12 (31.58)	
3.6. ล้างมือด้วยแอลกอฮอล์	0 (0.00)	22 (57.89)	16 (42.11)	
3.7. เช็ดมือด้วยแอลกอฮอล์หลังการล้างมือ	2 (5.26)	24 (63.16)	12 (31.58)	
4. การป้องกันการเกิดบาดแผลและการดูแลผู้ป่วย				
4.1. ป้องกันไม่ให้เกิดบาดแผลบริเวณมือตลอดเวลา	35 (92.11)	3 (7.89)		

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ปฏิบัติทุกครั้ง N (%)	ปฏิบัติบางครั้ง N (%)	ไม่ได้ปฏิบัติ N (%)	ไม่มีกิจกรรม N (%)
4.2. ระมัดระวังการถูกของมีคมบาดหรือทิ่มแทงขณะให้การพยาบาล	38 (100.00)			
4.3. ระวังไม่ให้ปลายเข็มหรือของมีคมแทงงู่มือขาด	36 (94.74)	2 (5.26)		
4.4. ใช้ครีมนวดมือเพื่อป้องกันผิวแห้งแตก	4 (10.53)	22 (57.89)	12 (31.58)	
4.5. หลีกเลี่ยงการปฏิบัติ การพยาบาลกับผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์	5 (13.16)		31 (81.58)	1 (2.63)
4.6. แยกผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ไว้ให้ไกลจากเตียงผู้ป่วยพยาบาล	3 (7.89)	18 (47.37)	13 (34.21)	4 (10.53)
4.7. ทิ้งเข็มลงในภาชนะที่เตรียมไว้โดยไม่สวมปลอกพลาสติก	5 (13.16)	12 (31.58)	19 (50.00)	2 (5.26)

จากการศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์ของพยาบาลใหม่ มีรายละเอียดดังนี้

- การสวมถุงมือในขณะที่ปฏิบัติกรพยาบาล พบว่า การสวมถุงมือในการสวนอุจจาระ และสวนปัสสาวะแก่ผู้ป่วย พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่จะปฏิบัติทุกครั้ง ร้อยละ 94.74 รองลงมาไม่ได้ปฏิบัติ ร้อยละ 2.63 การสวมถุงมือในการดูแลหะ พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่จะปฏิบัติทุกครั้ง ร้อยละ 92.11 รองลงมาไม่มีกิจกรรม ร้อยละ 7.89 สำหรับพฤติกรรมกรปฏิบัติกรพยาบาลที่ไม่เหมาะสม คือ การสวมถุงมืออย่างถูกต้องเพื่อปฏิบัติกรพยาบาลทุกอย่างในแต่ละวัน พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติ ร้อยละ 97.37 รองลงมาปฏิบัติบางครั้ง ร้อยละ 2.63

- การทำคลอดและการดูแลทารก พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ไม่มีกิจกรรม (ร้อยละ 68.42 - 86.84) สำหรับการปฏิบัติกรพยาบาลพบว่า การทำคลอดฉุกเฉินโดยไม่สวมถุงมือ พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติ ร้อยละ 10.53 รองลงมาปฏิบัติบางครั้ง ร้อยละ 2.63 สำหรับเรื่องของการสวมถุงมือ ผ้ากันเปื้อนกันน้ำ แวนดาและรองเท้าหุ้มข้อในการทำคลอดปกติ พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติ ร้อยละ 10.53 รองลงมาปฏิบัติทุกครั้ง ร้อยละ 7.89 ในเรื่องของการดูแลทารกที่มารดาติดเชื้อเอดส์เช่นเดียวกับทารกทั่วไป พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ปฏิบัติทุกครั้ง ร้อยละ 18.42 รองลงมาไม่ได้ปฏิบัติ ร้อยละ 13.16

- การล้างมือ พบว่า พยาบาลใหม่ทุกคนจะล้างมือหลังการถอดถุงมือทุกครั้ง วิธี
การล้างมือที่พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ปฏิบัติมากที่สุดคือ การล้างมือด้วยน้ำและสบู่ ซึ่งปฏิบัติทุกครั้ง
และปฏิบัติเป็นบางครั้งเท่าๆกัน ร้อยละ 50 วิธีการล้างมือที่พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
มากที่สุดคือ ล้างมือด้วยน้ำธรรมดา ล้างมือด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ (antiseptic) และ เช็ดมือด้วยแอลกอฮอล์
ภายหลังการล้างมือ ร้อยละ 63.16 รองลงมาคือ การล้างมือด้วยแอลกอฮอล์ ร้อยละ 57.89

- การป้องกันการเกิดบาดแผล และการดูแลผู้ป่วย พบว่า พยาบาลใหม่ทุกคนจะ
ระมัดระวังการถูกของมีคมบาดหรือทิ่มแทงทุกครั้งขณะให้การพยาบาล พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่จะ
ระวังไม่ให้ปลายเข็มหรือของมีคมแทงลงมือขาด ร้อยละ 94.74 รองลงมาจะระวังเป็นบางครั้ง ร้อยละ
5.26

สำหรับการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ การทิ้งเข็มลงในภาชนะ โดยไม่สวมปลอกพลาสติก
พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติ ร้อยละ 50 รองลงมาปฏิบัติบางครั้ง ร้อยละ 31.58

การปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมในเรื่องของการป้องกันการเกิดบาดแผลและการดูแลผู้ป่วย
พยาบาลส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติในเรื่องของการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติกรพยาบาลกับผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วย
เอดส์ ร้อยละ 81.58 รองลงมาจะหลีกเลี่ยงการปฏิบัติพยาบาลกับผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ทุกครั้ง
ร้อยละ 13.16 การปฏิบัติกรพยาบาลที่ไม่เหมาะสมที่พยาบาลใหม่ปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การแยกผู้ติด
เชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ไว้ให้ไกลจากแคมน์เตอร์พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ปฏิบัติบางครั้ง ร้อยละ 47.37 รอง
ลงมา ไม่ได้ปฏิบัติ ร้อยละ 34.21

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของพยาบาลใหม่จำแนกตามระดับพฤติกรรมกาปฏิบัติ เพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์

ระดับของพฤติกรรมกาปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
ดี	4	10.53
ปานกลาง	27	71.05
ไม่ดี	7	18.42
$\bar{x}$	84.95	
SD	4.67	

จากการศึกษาพฤติกรรมกาปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์ของพยาบาลใหม่ จำแนกตามระดับพฤติกรรม พบว่า ประชากรส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกาปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์อยู่ในระดับปานกลาง คือ จำนวนร้อยละ 71.05 รองลงมาคือ มีพฤติกรรมกาปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์อยู่ในระดับไม่ดี จำนวนร้อยละ 18.42 และมีพฤติกรรมกาปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์อยู่ในระดับดีจำนวนน้อยที่สุด จำนวนร้อยละ 10.53

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของพยาบาลใหม่ จำแนกตามการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์

พฤติกรรมปฏิบัติ	ปฏิบัติทุกครั้ง N (%)	ปฏิบัติบางครั้ง N (%)	ไม่ได้ปฏิบัติ N (%)	ไม่มีกิจกรรม N (%)
1. การสวมถุงมือ				
1.1. ถูดยา	7 (18.42)	25 (65.79)	6 (15.79)	
1.2. เจาะเลือด	16 (42.11)	20 (52.63)	2 (5.26)	
1.3. ดูแลเสมหะ	30 (78.95)	3 (7.89)		5 (13.16)
1.4. ให้สารน้ำหรือให้เลือด	14 (36.84)	21 (55.26)	3 (7.89)	
1.5. ทำแผลหรือตัดไหม	16 (42.11)	21 (55.26)	1 (2.63)	
1.6. เข็มแผล	3 (7.89)			35 (92.11)
1.7. อาบน้ำ (bed bath) ให้ผู้ป่วย	28 (73.68)	6 (15.79)	2 (5.26)	2 (5.26)
1.8. Tracheostomy care	13 (34.21)	2 (5.26)	1 (2.63)	22 (57.89)
1.9. สวนปัสสาวะ	35 (92.11)			3 (7.89)
1.10. สวนอุจจาระ	34 (89.47)			4 (10.53)
1.11. Colostomy care	16 (42.11)			22 (57.89)
1.12. ล้างเครื่องมือ	35 (92.11)	3 (7.89)		
1.13. ปฏิบัติการช่วยชีวิตผู้ป่วย	12 (31.58)	23 (60.53)		3 (7.89)
1.14. ช่วยเคลื่อนพथขในการเจาะ อวัยวะต่างๆ เพื่อการตรวจวินิจฉัย	20 (52.63)	13 (34.21)		5 (13.16)
1.15. ทำความสะอาดอวัยวะสืบ พันธุ์ภายนอกหรือเปลี่ยนผ้าอนามัย	22 (57.89)	13 (34.12)		3 (7.89)
1.16. สวมถุงมือยางคู่เดียวเพื่อ ปฏิบัติการพยาบาลทุกอย่างในแต่ละ วัน		6 (15.79)	31 (81.58)	
1.17. แ่่ถุงมือยางที่ใช้แล้วใน น้ำยาฆ่าเชื้อ	29 (76.32)	8 (21.05)	1 (2.63)	

พฤติกรรมกาปฏิบัติ	ปฏิบัติทุกครั้ง N (%)	ปฏิบัติบางครั้ง N (%)	ไม่ได้ปฏิบัติ N (%)	ไม่มีกิจกรรม N (%)
4.2. ระมัดระวังการถูกข้อมือคมบาดหรือทิ่มแทงขณะให้การพยาบาล	37 (97.37)	1 (2.63)		
4.3. ระวังไม่ให้ปลายเข็มหรือข้อมือคมแทงถุงมือขาด	35 (92.11)	3 (7.89)		
4.4. ใช้ครีมนวดมือเพื่อป้องกันผิวหนังแตก	1 (2.63)	13 (34.21)	24 (63.16)	
4.5. หลีกเลี่ยงการปฏิบัติกาพยาบาลกับผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์			34 (89.47)	4 (10.53)
4.6. แยกผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ไว้ให้ไกลจากเกมเตอร์พยาบาล	5 (13.16)	1 (2.63)	28 (73.68)	4 (10.53)
4.7. ทิ้งเข็มลงในภาชนะที่เตรียมไว้โดยไม่สวมปลอกพลาสติก	6 (15.79)	16 (42.11)	6 (15.79)	

จากการศึกษาโดยการสังเกตพฤติกรรมกาปฏิบัติในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์ของพยาบาลใหม่ มีรายละเอียดต่างๆ ดังนี้

- การสวมถุงมือ พบว่า พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ สวมถุงมือทุกครั้งในการสวนปัสสาวะร้อยละ 92.11 รองลงมาสวมถุงมือทุกครั้งในการสวนอุจจาระ ร้อยละ 89.47 การปฏิบัติในการล้างเครื่องมือนิพยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ สวมถุงมือทุกครั้งร้อยละ 92.11 รองลงมาสวมถุงมือเป็นบางครั้ง ร้อยละ 7.89 การปฏิบัติกาพยาบาลที่พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่สวมถุงมือเป็นบางครั้งมากที่สุดคือการปฏิบัติในเรื่องของการฉีดยา ร้อยละ 65.79 รองลงมาคือการปฏิบัติกาช่วยชีวิตผู้ป่วย ร้อยละ 60.53 การปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมในเรื่องของการสวมถุงมืออย่างคู่เดียว เพื่อปฏิบัติกาพยาบาลทุกอย่างในแต่ละวัน พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ ไม่ได้ปฏิบัติ ร้อยละ 81.58 รองลงมาปฏิบัติเป็นบางครั้ง ร้อยละ 15.79

- การทำคลอดและดูแลทารก พบว่าพยาบาลใหม่ไม่มีกิจกรรมเกี่ยวกับการทำคลอดสำหรับเรื่องของการดูแลทารกที่ติดเชื้อเอดส์ เช่นเดียวกับทารกทั่วไป พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ไม่มีกิจกรรม ร้อยละ 92.11 รองลงมาปฏิบัติทุกครั้ง ร้อยละ 7.89

- การล้างมือ พบว่า พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ ล้างมือหลังจากถอดถุงมือทุกครั้ง ร้อยละ 84.21 รองลงมา ปฏิบัติบางครั้ง ร้อยละ 15.79 วิธีการปฏิบัติในการล้างมือของพยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ ล้างมือทุกครั้งด้วยน้ำและสบู่ ร้อยละ 68.42 รองลงมาปฏิบัติบางครั้ง ร้อยละ 31.55

วิธีการอื่นๆในการล้างมือที่พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นบางครั้งมากที่สุดคือการจะเช็ดมือด้วยแอลกอฮอล์หลังการล้างมือ ร้อยละ 73.68 รองลงมาคือ ล้างมือด้วย น้ำยาฆ่าเชื้อ (antiseptic) ร้อยละ 57.89 สำหรับวิธีการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมคือ การล้างมือด้วยแอลกอฮอล์ พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ไม่ปฏิบัติเลย ร้อยละ 60.53 รองลงมาปฏิบัติบางครั้ง ร้อยละ 39.47

- การป้องกันการเกิดบาดแผลและการดูแลผู้ป่วย พบว่า พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่จะระมัดระวังการรูดของมีคมบาดหรือทิ่มแทงขณะให้การพยาบาลทุกครั้ง ร้อยละ 97.37 รองลงมาจะระมัดระวังเป็นบางครั้ง ร้อยละ 2.63 การปฏิบัติในเรื่องของการระวังไม่ให้ปลายเข็มหรือของมีคมแทงดูมือขาด พยาบาลส่วนใหญ่ จะระวังทุกครั้ง ร้อยละ 92.11 รองลงมาจะระวังเป็นบางครั้ง ร้อยละ 7.89 และการปฏิบัติในเรื่องของการระวังไม่ให้ปลายเข็มหรือของมีคมแทงดูมือขาด พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่จะระวังทุกครั้ง ร้อยละ 92.11 รองลงมาจะระวังเป็นบางครั้ง ร้อยละ 7.89 สำหรับการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม ในเรื่องของการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติกรพยาบาลกับผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ พบว่า พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ ไม่ได้ปฏิบัติ ร้อยละ 89.47 รองลงมาไม่มีกิจกรรมร้อยละ 10.53 การแยกผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ไว้ให้ไกลจากเคาน์เตอร์พยาบาล พบว่าพยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ ไม่ได้ปฏิบัติ ร้อยละ 73.68 รองลงมา จะปฏิบัติทุกครั้ง ร้อยละ 13.16

การปฏิบัติที่มีผู้ปฏิบัติน้อยที่สุด คือ เรื่องของการทิ้งเข็มลงในภาชนะที่เตรียมไว้โดยไม่สวมปลอกพลาสติกพยาบาลใหม่ส่วนใหญ่ ปฏิบัติบางครั้ง ร้อยละ 42.11 รองลงมาปฏิบัติทุกครั้ง และไม่ได้ปฏิบัติ ร้อยละ 15.79

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของพยาบาลใหม่ จำแนกตามการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์

ระดับของพฤติกรรมการปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
ดี	6	15.79
ปานกลาง	26	68.42
ไม่ดี	6	15.79
$\bar{x}$	84.43	
SD	4.91	

จากการศึกษา โดยการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์ ของพยาบาลใหม่จำแนกตามระดับของพฤติกรรม พบว่า พยาบาลใหม่ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 68.42 และมีพฤติกรรมการปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์ ในระดับดีและไม่ดีในจำนวนที่เท่า ๆ กัน ร้อยละ 15.79

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ และพฤติกรรมการปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์ของพยาบาลใหม่

ตารางที่ 13 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ กับพฤติกรรมการปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์ของพยาบาลใหม่

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ดี	ปานกลาง	ไม่ดี	p-value
พื้นความรู้				
สูง	2	6	-	0.033*
ปานกลาง	4	21	3	
ต่ำ	3	1	-	

* p - value จาก Chi-Square Test

จากการศึกษา พบว่า พื้นความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของพยาบาลใหม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกาปฏิบัติเพื่อป้องกันตัวเองจากการติดเชื้อเอดส์ของพยาบาลใหม่ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามและจากการสังเกตพฤติกรรมของพยาบาลใหม่

ตารางที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกาปฏิบัติ กับการสังเกตพฤติกรรมกาปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์ของพยาบาลใหม่

พฤติกรรมกาปฏิบัติ	ดี	ปานกลาง	ไม่ดี	p-value
การสังเกตพฤติกรรมกาปฏิบัติ				
สูง	2	4	-	0.008*
ปานกลาง	1	22	3	
ต่ำ	-	2	4	

* p - value จาก Chi-Square Test

จากการศึกษา พบว่า พฤติกรรมกาปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์ของพยาบาลใหม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกาปฏิบัติของพยาบาลใหม่ที่ได้จากการสังเกตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การประเมินพินความรู้ และพฤติกรรมกาปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์ ในการปฏิบัติต่อวิชาชีพของพยาบาลใหม่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” เป็นวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อสำรวจความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของพยาบาลใหม่
2. เพื่อสำรวจการปฏิบัติงานของพยาบาลใหม่ ในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ และการปฏิบัติงานของพยาบาลใหม่ ในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์

ประชากรที่ใช้ศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ พยาบาลใหม่ที่สำเร็จการศึกษาจากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่จบการศึกษาในปีการศึกษาในเดือนเมษายน พ.ศ. 2538 และปฏิบัติงานในโรงพยาบาลหัวเฉียว ครบ 1 ปี จำนวนทั้งสิ้น 38 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยปรับ จากงานวิจัยของ ดร.ทัศนากุญทอง โดยแบ่งเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลใหม่ และประสบการณ์การดูแลผู้ติดเชื้อเอดส์และผู้ป่วยเอดส์ ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลความรู้เรื่องโรคเอดส์ โดยครอบคลุมในเรื่องของความหมาย อุบัติการณ์ สาเหตุการแพร่กระจายของโรคเอดส์ ลักษณะของโรค การดูแลรักษา และการควบคุมโรคลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิด 4 ตัวเลือก ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดให้ 0 คะแนน จำนวน 27 ข้อ รวมคะแนนทั้งหมด 27 คะแนน ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลพฤติกรรมกาปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์ในการปฏิบัติวิชาชีพของพยาบาลใหม่ เป็นแบบสอบถาม โดยใช้หลักการพยาบาลแบบ Universal precautions จำนวน 37 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นข้อความมีคำตอบให้เลือก 3 ระดับ คือ ปฏิบัติทุกครั้ง, ปฏิบัติบางครั้ง และไม่ได้ปฏิบัติเลย ข้อคำถามมีทั้งด้านบวกและลบ โดยมีคะแนน 3, 2, 1, สำหรับด้านบวกและ 1, 2, 3 สำหรับข้อความทางลบรวมคะแนนทั้งหมด 111 คะแนน การประเมินคิดจากค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($\bar{x} \pm SD$) โดยแบ่งคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือ ดี ปานกลาง และไม่ดี ตอนที่ 4 เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมกาปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์ในการปฏิบัติวิชาชีพพยาบาลใหม่ โดยใช้หลักการพยาบาลแบบ Universal precautions จำนวน 37 ข้อ สอดคล้องกับแบบสอบถามตอนที่ 3 โดยมีคำตอบให้เลือก 3 ระดับ คือ ปฏิบัติทุกครั้ง, ปฏิบัติบางครั้ง และไม่ได้ปฏิบัติเลย คำถามมีข้อความทั้งทางบวกและทางลบ โดยมีคะแนน 3, 2, 1, สำหรับข้อความทางบวก และ 1, 2, 3 สำหรับข้อความทางลบรวมคะแนนทั้งหมด 111 คะแนน การประเมินคิดจากค่า